

*Andrea Záhorcová Gavláková
Katarína Pankuchová*

Prebádaj, ochutnaj, ovoňaj Slovensko... po slovensky

*Slovenčina pre cudzincov v interkultúrnom kontexte
Úroveň A2*

Žilinská univerzita v Žiline

*Táto práca bola podporená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v tematickej oblasti: 2021.1.
Téma 7: Podpora internacionalizácie vysokoškolského prostredia, projektom Podpora a zvyšovanie internacio-
nalizácie na UNIZA, číslo projektu: 007ŽU-2-1/2021.*

*Made as a part of the project: Support and Enhancing of the Internationalization at the University of Žilina
(UNIZA), project Nr.: 007ŽU-2-1/2021, Thematic Field: 2021.1. Topic: Support of the Internationalization at the
Universities, supported by the Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic.*

Prebádaj, ochutnaj, ovoňaj Slovensko ... po slovensky

Slovenčina pre cudzincov v interkultúrnom kontexte

Úroveň A2

Autori: Mgr. Katarína Pankuchová, PhD.
Mgr. Andrea Záhorcová Gavláková
Recenzenti: Mgr. Jana Kišová, PhD.
PaedDr. Beáta Murinová, PhD.
Grafický dizajn Miroslav Pfliegel

Predslov

Cieľom tejto publikácie je rozvíjať komunikačné zručnosti v slovenčine na úrovni A2 a podporiť komunikačné kompetencie: čítanie, počúvanie, písanie a rozprávanie. Publikácia kladie dôraz tak na recepciu ako aj produkciu ústneho i písomného prejavu a zároveň stimuluje sociolingvistické i pragmatické kompetencie.

Dlhoročná prax pri výučbe slovenčiny ako cudzieho jazyka priniesla množstvo otázok a podnetov od študentov. Niektoré z nich budú zodpovedané v tejto publikácii, na niektoré prídu sami počas práce s učebnicou, niektoré odpovede prinesú diskusie v rámci skupiny a niektoré otázky možno ostanú nezodpovedané a budú predmetom ďalšieho života a bádania na Slovensku.

Cieľom tejto publikácie je poskytnúť čo najjasnejší obraz o tradičnej kuchyni, prírode, etikete, zvykoch, obyčajoch, tradíciách, hodnotách, stereotypoch, kultúrnych vzorcoch, aby boli pre iné kultúry zrozumiteľnejšie a akceptovateľnejšie. Keďže kontext dnešnej doby túži po väčšom porozumení, ľudskosti, rešpekte, tolerancii k odlišnosti a inakosti, radi by sme prostredníctvom tejto publikácie prispeli k zveľaďovaniu interkultúrnych kompetencií jednotlivcov dôležitých pre odstraňovanie bariér a predsudkov a k rozvíjaniu prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Napriek dnešným globalizačným trendom, kedy sa stierajú hranice medzi slovenským, stredoeurópskym, európskym a svetovým považujeme za nevyhnutné poukázať na jedinečnosť a autenticitu Slovenska a zároveň rozvíjať myšlienku porozumenia kultúrnej rozmanitosti.

Podakovanie za iniciovanie a realizáciu tejto publikácie patrí prof. Ing. Jozefovi Ristvejovi, PhD., MBA, prorektorovi pre medzinárodné vzťahy a marketing na Žilinskej univerzite v Žiline.

Obsah

LEXIKA

PÍSANIE

HOVORENIE

GRAMATIKA

1. lekcia Ja a moji priatelia

Priatelia blízki i vzdialení.
Kto je ozajstný priateľ.
Aktivity a komunikácia
s priateľmi typická pre
Slovensko.

Opis osoby – vonkajšia
a vnútorná charakteris-
tika priateľa alebo
priateľky.

Ako niekoho predstaviť.
Vyjadrenie názoru na
priateľstvá na sociálnych
sieťach.

Zvratné zámená „sa“ a
„si“; slovosled slovenskej
vety.

7

2. lekcia Odkiaľ si?

Prezentácia Slovenska
a rodnej krajiny.
Geografické názvy.
Štúdium v zahraničí.

Benefity štúdia
v zahraničí a ich
uplatnenie v praxi.

Opis krajiny – príroda,
geografia, história,
atrakcie.

„Mať rád“ a „niečo rád
robiť“; sloveso „ísť na/do“;
stupňovanie prídavných
mien a prísloviek.

13

3. lekcia Jazyk sa mi poláme

Základné informácie
o slovenskom jazyku.
Jazykové úskalia sloven-
činy a frazeologizmy.

Štúdium cudzích jazykov
a slovenčiny.

Hodnotenie svojich
jazykových kompetencií
(hovorenie, čítanie
a písanie s porozu-
mením).

Zvratné zámená „sa“ a
„si“; slovosled slovenskej
vety.

19

4. lekcia Kam cez víkend?

Voľnočasové a víkendové
aktivity na Slovensku
a v mojej krajine.
Zamestnanie a práca
nadčas.

Žiadosť o prácu
alebo brigádu.

Diskusia na tému
„Moje obľúbené
víkendové aktivity“.

Spojenie predložiek
na + akuzatív, k + datív,
podľa + genitív

27

5. lekcia Ako chutí (nielen) Slovensko

Typické slovenské
jedlá a chute.
Medzinárodná kuchyňa.
Moje obľúbené jedlo.

Recept – príprava mojej
špeciality.

Diskusia na tému
„Čo som ochutnal
na Slovensku, čo ma
prekvapilo.“

Tvary substantív
v akuzatíve, genitíve
a inštrumentáli.

33

LEXIKA

PÍSANIE

HOVORENIE

GRAMATIKA

6. lekcia Korene a krídla alebo rodina

39

Súčasný globalizačný názor na medziľudské a rodinné vzťahy. Rodinné putá a postoje k manželstvu na Slovensku.

Rozprávanie na tému „Môj nezabudnuteľný zážitok z domova z prostredia rodiny“. Môj rodostrom.

Vyjadrenie vlastného názoru na tému „Možnosti uzatvárania manželstiev v mojej krajine“.

Väzby slovies a podstatných mien s predložkami; tvary slovies v minulom čase.

7. lekcia Vzdelávanie pre úspešný život

45

Univerzity na Slovensku Úspešné príbehy absolventov Žilinskej univerzity. Najstaršia univerzita v Európe.

Kompletizácia textu – vsúvanie vhodných viet, resp. vyňatých častí textu podľa kontextu a významu.

Referát na tému „Môj prvý učiteľ, môj prvý šlabikár alebo ako som sa naučil čítať a písať.“

Tvary genitívu v jednotnom a v množnom čísle.

8. lekcia V kontakte

51

Formálny a neformálny dialóg. Spôsoby komunikácie. Neverbálna komunikácia. Komunikácia cez internet.

Dotazník – vyplňovanie údajov na základe prečítaného textu.

Interview s osobou z blízkeho okolia so zaujímavou záľubou, schopnosťou či s atraktívnym povolaním.

Opytovacie zámená Kto? Čo? Kde? Kam? Odkiaľ? Koľko?; skloňovacie otázky.

9. lekcia Svet informácií

59

Zdroje informácií. Masovokomunikačné prostriedky. Internet a mládež. Televízne kanály na Slovensku.

Esej na tému „Môj názor na svet informácií“.

Vyjadrenie odporúčania, argumentácia.

Používanie lokálu v jednotnom a v množnom čísle; podmienovací spôsob.

10. lekcia 50 odtieňov Slovenska

65

Dôvody cestovania a krátkodobých i dlhodobých pobytov v zahraničí. Slovensko očami cudzincov.

Esej na tému „Môj názor na Slovensko“.

Vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu, vlastného postoja k téme na základe vlastného poznania.

Tvary lokálu v spojení s predložkou „o“; tvary genitívu v jednotnom a v množnom čísle.

Ja a moji priatelia

1.

lekcia

NOVÉ SLOVÁ

1. Zoznámte sa. Kto sedí vedľa mňa?

Opýtajte sa partnera na meno a krajinu, odkiaľ pochádza a čo chce študovať. Na papier napíšte v slovenskom jazyku tri veci, ktoré sú pre neho/ňu charakteristické. Partnera potom predstavte ostatným.

Alexander Mexiko informatika
futbal more filmy

priateľ
priateľ **-ka**
priateľ **-stvo**
ne priateľ
priateľ **-ia**
priateľ **-iť sa**
s priateľ **-iť sa**

Príklad:

Dovoľte, aby som predstavil/-a Alexandra. Alexander je z Mexika. Chce študovať informatiku. Hrá futbal, má rád more a vo voľnom čase pozerá dobré filmy.

Dbajte na správny tvar podstatných mien v akuzatívne.

2. Vytvorte vety a použite nasledujúce výrazy v súvislosti s témou „PRIATELIA“.

Navzájom	Byť	Vlastnosti	Zdieľať
✓ si pomáhať,	✓ úprimný	→ úprimnosť	radosť a smiech
✓ si dôverovať,	✓ ústretový	→ ústretovosť	bolesť a smútok
✓ si vychádzať v ústrety,	✓ tolerantný	→ tolerancia	dobré aj zlé
✓ si rozumieť	✓ otvorený	→ otvorenosť	pocity
✓ si písať, volať a sa stretávať	✓	→ porozumenie	názory

Príklad:

Mám priateľku Elenku. Dlho sa poznáme. Keď mám problémy, môžem sa jej zdôveriť. Veľa si navzájom pomáhame. Vždy sa na ňu môžem spoľahnúť. Elenka je veľmi ústretová. Zdieľam s ňou všetky svoje radosti i starosti.

Zvratné zámená „sa“ a „si“ sú vo vete vždy na druhom mieste.

3. Prečítajte si výroky o priateľstve. Doplňte do výrokov nasledujúce slová.

Povedzte, čo sa hovorí o priateľstve vo vašej krajine.

spoznáš	cesta	smie	vie	horší	porozumenie
„Priateľom je ten, kto o vás všetko a má vás stále rovnako rád.“ Elbert Hubbard americký spisovateľ a filozof		„Falošný priateľ je ako nepriateľ.“ Lev Nikolajevič Tolstoj ruský spisovateľ		„V nešťastí priateľa.“ Aristoteles klasický grécky filozof	
„S priateľom po boku nie je žiadna príliš dlhá.“ Japonské príslovie		„O priateľstve možno hovoriť len tam, kde je vzájomné“ Aristoteles		Šťastný je ten, kto má priateľov a byť priateľom iných. Neznámy autor	

ČÍTANIE

4. Prečítajte si nasledujúce texty. K textom priradte vhodný nadpis.

KOLEGOVIA	SUSEDKY	SPOLUŽIACI	ZNÁMI
-----------	---------	------------	-------

1.

Môj priateľ sa volá **Michal**. Chodili sme spolu do školy. Michal bol trochu nesmelý a tichý chlapec, ťažko nadväzoval kontakty. Na prvý pohľad ma zaujali jeho kučeravé tmavé vlasy. Pripadal mi trochu exotický. Nesmelo som ho oslovil, či nechce so mnou sedieť v jednej lavici. Súhlasil s úprimným úsmevom. Postupne sa z nás stali dobrí priatelia. Strávili sme spolu kus života. Veľakrát sme si navzájom pomohli. Spájala nás aj naša láska k rockovej hudbe, hrávali sme spolu na gitare, počúvali Elán. Dnes už máme obaja vlastné rodiny, ale obaja bývame v Žiline a keď sa stretneme, vieme sa vždy rozprávať dlhé hodiny o všeličom.

2.

Po ukončení štúdia na univerzite som si našla prácu v Bratislave. Prenajala som si malý byt v centre mesta. Oproti bývala **Simona**. Spriatelili sme sa. Chodili sme spolu behať aj cvičiť jogu. Pri kávičke či pohári vína po spoločne uvarenej večeri sme sa dokázali hodiny rozprávať. Potom sa naše cesty rozišli. Ja som sa vydala a bývam s manželom Petrom v Trnave. Simona pracuje vo Viedni. Stále sme v kontakte, často komunikujeme cez facebook. Občas sa aj stretneme a zájdeme na koncert či do divadla. Musím povedať, že doposiaľ som nestretla v živote takého úprimného človeka.

